

[Smørum.]

Lov om Gældssanering til den 1. April 1941, dog saaledes, at Laan som hidtil kan søges af dem, hvis Gæld overstiger 110 pCt. af Panteværdien, og tillige af Laansøgere, hvis Gæld ligger over Panteværdien, men ikke naar op over 110 pCt. af Panteværdien, og efter 1. April 1940 tillige af Laansøgere, hvis Gæld overstiger Ejendomsskyldværdien, men ikke Panteværdien.

Landbrugsministeren begrundede denne Bestemmelse med, at man ikke ønskede at belaste Obligationsmarkedet for meget i Løbet af et Aar, og denne Begrundelse er vist meget rimelig.

Lovforslagets § 3, der er en Ændring til den gældende Lovs § 6, bestemmer, at Saneringslaan ikke kan overstige Størrelsen af den Gæld, der ligger over Ejendommens Skyldværdi, og højst maa andrage 25 pCt. af Ejendommens Panteværdi.

§ 4 indeholder nogle Ændringer til den gældende Lovs § 8, der omhandler Begrænsningen af Pansætningsretten, Ændringer, som jeg forstaaer man har fundet formaalstjenlige efter de Erfaringer, der er indvundet ved Praktiseringen af den bestaaende Lov.

§ 5 er en Ændring til Lovens § 10 og bestemmer, at Renten af Saneringslaan sættes op fra 1½ til 3 pCt. p. a. de to første Aar. Ogsaa denne Ændring synes jeg er rimelig under Hensyn til, at de Landmænd, der nu kan komme i Betragtning, ikke er saa haardt gældtyngede, som Forholdet har været hidtil, og at Forholdene er noget bedre for Landbruget, end da vi vedtog Bestemmelsen om den meget lavere Rente i de to første Aar.

Jeg tror hermed at have redegjort i alt Fald for Lovforslagets vigtigste Bestemmelser og skal slutte med paa mit Partis Vegne at anbefale det til hurtig og villig Behandling.

Duborg: Det foreliggende Forslag bygger videre paa den gamle Lov, og ikke blot paa den Maade, at det stiller lidt flere Penge til Raadighed, men det udvider Loven i en ganske overordentlig Grad. Det udvider Loven om Saneringslaan saa meget, at dette i Virkeligheden er et almindeligt Tilbud om Konvertering. For dem, der har Taalmodighed til at vente et Aar, er det et almindeligt Tilbud om Konvertering af al Gæld, der ligger over Ejendomsskyldværdien, idet denne Mulighed efter 1940 er til Stede. Indtil den Tid kan man ganske vist ikke opnaa Konvertering, men naar man har Evne til Taalmodighed og kan vente

saa længe — og det kan jo nok den sidste Gruppe, der jo relativt set ikke er saa daarligt stillet som de andre, der kom først —, saa er det faktisk et almindeligt Konverteringstilbud. Det er ganske interessant for saa vidt, og det er det navnlig i Forbindelse med det lidt usædvanlige Forhold, at man affrykker et Lovforslag, som ikke fremsættes. Naar det nu er trykt, er det formentlig for at vise, at man i Grunden havde tænkt sig at ville give noget mere og bedre, end det foreliggende Forslag giver, men naar man ikke har gjort det, ja, saa kan det jo ikke være, fordi man ikke har Magten til at kunne gøre det, det kan kun være ud fra den Begrundelse, at man ikke paa Forhaand har faaet den Paaskønnelse for dette tiltænkte Forslag, som man havde ventet, og saa skal Landbruget straffes med ikke at faa det. Da nu dette Forslag er omtalt baade af Regeringens Ordfører og af den højtærede Landbrugsminister, saa maa Oppositionen vel ogsaa have Lov til ganske kort at knytte nogle faa Bemærkninger dertil.

Er der nu en saa kolossal Forskel mellem de to Forslag? Det foreliggende Forslag, der naturligvis bliver gennemført, løser Problemet — for saa vidt som man kan tale om en Løsning — for al Gæld, der ligger over Ejendomsskylden, naar blot de fornødne Midler stilles til Raadighed, og det bliver de jo nok, det er der ingen Tvivl om — hvis der kræves et større Beløb end de 40 Mill. Kr., vil det blive bevilget. Men hvad er saa Forskellen? Ja, det er kun den, at Regeringens oprindelige Forslag gaar 10 pCt. videre, idet det tager de sidste 10 pCt. med af den Gæld, der ligger under Ejendomsskylden. Til Gengæld har man saa forlangt en kortere Afdragstid. Hvis man nu tænker sig den Mulighed, som jo er nærliggende, at Landbruget beholder en Forrentningsevne som den for de sidste 2—3 Aar gennemsnitlige, tror jeg nok, en Opgørelse vil vise, at en Konvertering — det er jo en Slags Konvertering —, der gik de 10 pCt. dybere, end det foreliggende Forslag gør, vilde kræve større aarlige Afgifter af Debitorerne, end Forslaget her vil medføre, for nu skal der afdrages 2 pCt., men efter det andet Forslag vilde det være 5 pCt., og det Tilskud, der skulde ydes fra Staten, vilde, med en Forrentningsevne paa omkring 3 pCt., ikke være saa stort, at det vilde kunne opveje denne Forskel; det vilde med en Forrentningsevne omkring 3 pCt. føre til en større Belastning end det foreliggende Forslag. Man maa ogsaa huske paa, at den Del af Landbrugets Gæld, der